Doorlopende Stage Jaar 1

Aanstaand ouderschap: het cliëntperspectief

AVAG 2017-2018

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Verloskunde Academie Amsterdam-Groningen.

Colofon:

12 juli 2017

Verloskunde Academie Amsterdam
Vlaardingenlaan 1
1059 GL Amsterdam
Tel 020 495 3456
www.verloskunde-academie.nl

Verloskunde Academie Groningen
Dirk Huizingastraat 3-5
9713 GL Groningen
Tel 050 361 8886
Fax 050 361 9930
www.verloskunde-academie.nl

Inhoud

Inhoud 3
Inleiding 4
De doorlopende stage in leerlijnen 5
Stagedoelen 6
Belangrijke informatie 7
In contact komen 7
Folder 7
Privacy waarborgen 7
Professionele houding 7
De verloskundige informeren 7
Planning 7
Voortijdig beëindigen 7
Rooster doorlopende stage 8
Product doorlopende stage 12
Toetsing 12
Inhoudelijke activiteiten per module 13
Module 1 Verloskunde in vogelvlucht 13
Module 2 De vrouw en haar hormonen 13
Module 3 Bouw van moeder en kind 15
Module 4 Gezonde groei van moeder en kind 16
Module 5 Kloppende hart 18
Week Verloskundig redeneren en handelen 1.1 19
Module 6 Levensadem 20
Module 7 Verloskunde in het zorgsysteem 21
Stage 1.2 24
Bijlage 1 25
Bijlage 2: 26
Bijlage 3 29

Inleiding

Een goede verloskundige heeft inzicht in de belevingswereld van haar cliënte en laat haar zorg daarop aansluiten. Om dat te kunnen, hoef je niet zelf zwanger geweest te zijn of een kind hebben gebaard. Wel moet je weten wat er allemaal gebeurt in deze bijzondere periode in het leven van een vrouw (en haar eventuele partner[1]). Daarom is er in het eerste studiejaar de zogeheten doorlopende stage. In deze stage volg je een zwangere, en maak je van dichtbij het hele proces van aanstaand ouderschap mee. Het volgen van de zwangere bestaat minimaal uit:

- vier keer meegaan naar het spreekuur van de verloskundige;
- een bezoek afleggen tijdens de kraamperiode;
- interviews afnemen: tweemaal tijdens de zwangerschap en eenmaal in de kraamperiode.

Je ervaart hierdoor wat de zwangere allemaal op haar pad tegen komt, hoe zij haar lichamelijke veranderingen beleeft, hoe zij zich voorbereidt op de komst van haar kind, voor welke keuzes ze komt te staan, hoe zij haar afwegingen maakt en hoe de zorgverlening verloopt.

Als de zwangere er toestemming voor geeft, kan het volgende ook onderdeel van de stage zijn:

- meegaan naar een groepsvoorlichting (over zwanger zijn of baren);
- bijwonen van het structureel echo-onderzoek;
- meegaan naar de zwangerschapscursus;
- bijwonen van de baring.

Als dank voor haar bereidwilligheid,maak je voor de zwangere een persoonlijk zwangerschapsdagboek met een verslag en beeldmateriaal.

Het doel van deze stage is dat je, door het volgen van de zwangere, inzicht krijgt in haar perspectief op het proces van aanstaand ouderschap en in de geboden zorg. Dit koppel je aan de theorie die je in de modules krijgt aangereikt. Door te reflecteren op je eigen ervaringen en gevoelens tijdens deze stage ontwikkel je waardevolle denkbeelden over je toekomstige beroepsuitoefening.

[1] Waar we het in het vervolg van deze handleiding hebben we over ‘de zwangere’ of ‘je cliënte’, bedoelen we steeds ‘de zwangere/je cliënte en haar eventuele partner’.

De doorlopende stage in leerlijnen

Klinisch redeneren en handelen
In de doorlopende stage leer je wat het cliëntperspectief is bij verloskundig redeneren en handelen. Door de zwangere te interviewen en mee te gaan naar consulten leer je haar wensen, verwachtingen en verantwoordelijkheden kennen en krijg je zicht op haar rol in de besluitvorming. Je leert hoe de cliënte de invloed en rol van de verloskundige hierin ervaart.

Public Health
In de doorlopende stage sta je naast de cliënte en krijg je zicht op haar verantwoordelijkheden en lastigheden met betrekking tot het voeren van een gezonde leefstijl.

Wetenschap
De wetenschapsleerlijn behandelt het zoeken en beoordelen van literatuur. Deze kennis en vaardigheid pas je toe in het uitwerken van stage-opdrachten.

Samenwerken en organiseren
Door de cliënte te volgen en te interviewen begrijp je met welke zorgverleners zij tijdens haar zwangerschap, baring en kraambed te maken krijgt, wat haar zorggebruik is en hoe de verschillende zorgverleners om haar heen al dan niet samenwerken. In de module Verloskunde in het zorgsysteem gaan we in op de vormgeving van de verloskundige zorg. Het zorgtraject van jouw zwangere wordt hieraan gerelateerd.

Professionaliseren
Verloskundige professionaliteit ontwikkel je door te reflecteren op het proces van de zwangere en op je eigen ervaringen/gevoelens tijdens dit traject.

Stagedoelen

Je kunt:

■	1. Een verloskundig zorgtraject van een (in aanvang) laagrisicocliënte in medische en psychosociale zin beschrijven.
■	2. De beleving van een cliënte, haar partner en hun naasten in de periode van (aanstaand) ouderschap relateren aan relevante theoretische concepten.
■	3. Pathofysiologische kennis integreren met casuïstiek uit de praktijk.
■■	4. Uitleggen hoe de zwangere met lichamelijke en psychische veranderingen in het eerste trimester en adviezen daarover omgaat, en zelf deze adviezen kritisch beschouwen.
■■	5. De wijze waarop door de cliënte keuzes worden gemaakt ten aanzien screening, plaats van de partus, voeding etc. benoemen.
■	6. De mijlpalen in groei van embryo en foetus en welke betekenis dit heeft voor de zwangere en haar omgeving toelichten.
■	7. De toepassing en meerwaarde van echografie bij foetale biometrie in het eerste en tweede trimester uitleggen, zowel de beeldvorming, de indicaties als de betekenis van echoscopie voor de zwangere en haar omgeving.
■■	8. De wettelijke regelingen rondom zwangerschap en ouderschap toelichten en hoe de zwangere hier tegenover staat.
■■	9. Bij anemie en hypertensie kritisch beschouwen van adviezen
■■	10. Benoemen hoe de cliënte, partner en omgeving zich psychisch en lichamelijk voorbereiden op de baring en de adviezen die hiermee te maken hebben kritisch beschouwen
■	11. Aandachtspunten noemen wat betreft leefstijl en de relatie tussen leefstijl, conceptie en zwangerschap en hoe de zwangere adviezen hierover ervaart.
■	12. Het bij deze cliënte gekozen beleid koppelen aan protocollen, richtlijnen en wetenschappelijke literatuur.
■	13. De rollen en verantwoordelijkheden van verschillende disciplines tijdens de zwangerschap, baring en kraamperiode en de organisatie daarvan beschrijven.
■	14. Reflecteren op je ervaringen tijdens de doorlopende stage en hieraan leerdoelen en/of conclusies ontlenen voor het vervolg van je studie en de toekomstige beroepsuitoefening.

■ Klinisch redeneren en handelen
■ Public Health
■ Wetenschap
■ Samenwerken en organiseren
■ Professionaliseren

Belangrijke informatie

Lees onderstaande informatie goed door. Doel en organisatie van de doorlopende stage worden in de tweede week van module 1 *Verloskunde in vogelvlucht* mondeling toegelicht.

In contact komen

Een belangrijk punt in de voorbereiding van de stage is het in contact komen met een zwangere die bereid is om jou de komende maanden op sleeptouw te nemen. Zoek in eerste instantie in je eigen netwerk. Start daar al in de introductiemodule mee. Wees creatief/inventief en gebruik de moderne communicatiemiddelen. (Houd er rekening mee dat je via moderne communicatiemiddelen ook personen kunt treffen die niet de juiste bedoelingen hebben. Denk aan je eigen veiligheid wanneer je afspreekt voor een ontmoeting.) Heb je in week 40 nog geen zwangere gevonden, meld dit dan aan je werkgroepbegeleider en laat zien welke pogingen je hebt ondernomen.

Folder

De AVAG heeft een folder gemaakt die je kunt geven of sturen, zodat de vrouwen die je benadert nog eens rustig kunnen bestuderen wat je verzoek precies inhoudt. Deze folder wordt bij de voorlichting DS uitgedeeld.

Privacy waarborgen

Je hebt als student verloskundige nu al te maken met het beroepsgeheim. De privacy van de cliënte, daar ga je natuurlijk zorgvuldig mee om. Je waarborgt haar privacy, communiceert niet met derden over de cliënte en maakt informatie niet openbaar. Ook niet via Facebook, Twitter of Instagram o.i.d.. Zorg bij uitwerking van opdrachten op school dat gegevens niet herleidbaar zijn naar haar persoon. Het kan voorkomen dat je bepaalde activiteiten niet mag bijwonen. Bijvoorbeeld de baring. De zwangere heeft alle recht om dat te weigeren. In dat geval staat er in de beschrijving van de activiteiten verderop in deze handleiding een alternatief.

Professionele houding

Als student verloskundige in de persoonlijke belevingswereld van een zwangere duiken brengt een nabijheid met zich mee die gemakkelijk voor rolverwarring zorgt. Je bent niet de verloskundige, maar ook niet de vriendin van de zwangere. Neem die beide rollen dan ook niet aan. Bedenk voordat je een zwangere benadert of je met voldoende objectiviteit het proces kunt beschouwen. Empathie, een luisterend oor: natuurlijk, maar laat antwoorden, adviezen en het verlenen van zorg over aan de deskundigen en de naasten van de zwangere. Houd ook je eigen privéleven buiten de relatie. De verwachtingen ten opzichte van elkaar hieromtrent moeten vanaf het begin helder zijn.
Als je hierin moeilijkheden ervaart, kun je dit in de werkgroep bespreken of met de werkgroepbegeleider alleen. Bij persoonlijke problemen verwijst de werkgroepbegeleider naar de studieloopbaancoach (SLC'er).

De verloskundige informeren

Informeer de verloskundige (of bij verwijzing de gynaecoloog) die de zwangere begeleidt precies over de bedoeling van deze stage. Veel verloskundige zorgverleners begeleiden stagiaires en zijn mogelijk in de veronderstelling dat je onder hun begeleiding ook handelingen moet verrichten. Dit is niet het geval. Je komt uitsluitend met de zwangere mee en je observeert; je hoeft geen verloskundige verrichtingen uit te voeren. Geef aan dat je vaker mee gaat komen en geef indien gewenst inzage in deze handleiding en/of de activiteiten die in deze stage plaatsvinden.

Planning

Het uitvoeren van activiteiten in het kader van deze stage tijdens het verplichte binnenschoolse onderwijs is niet toegestaan. Plan de contactmomenten met de zwangere in zelfstudie-uren of in de avond.

Voortijdig beëindigen

Het kan voorkomen dat de doorlopende stage op verzoek van de zwangere voortijdig wordt beëindigd. Zij mag dit te allen tijde besluiten, om wat voor reden dan ook, zoals een onvoorzien verloop van de

zwangerschap, baring of kraamperiode. Ga hier respectvol mee om. Neem binnen een week contact op met de werkgroepbegeleider om verdere stappen te bespreken.
Mocht jij zelf gedurende het jaar de studie beeindigen, overleg dan met je werkgroepbegeleider wat de zwangere nog van jou mag verwachten en hoe je het contact op een goede manier kunt beeindigen.

Rooster doorlopende stage

Op de volgende bladzijde zie je een overzicht van de activiteiten in deze stage in een schema geplaatst.
In de kolom links staan de jaarweken, daarna volgen de curriculumweken, vervolgens het onderwijsprogramma van de AVAG, de activiteiten daarin en als laatste de zwangerschap in weken van de cliënte. In de ideale situatie is de cliënte 12 weken zwanger in week 39. We houden een marge aan van 8 tot 16 weken zwanger in die week.

Door dit overzicht zie je hoe de stage verbonden is met het binnenschoolse programma. In oranje staan de activiteiten die je in ieder geval met de cliënte samen uitvoert. Bij de activiteiten in het groen, stem je met je cliënte af of je erbij aanwezig mag zijn. De activiteiten in het zwart zijn binnenschoolse activiteiten of zelfstudie. Alle activiteiten worden uitgevoerd: als je de activiteiten in het groen niet mag bijwonen van de cliënte, vind je in deze handleiding bij die activiteit een beschrijving hoe je deze dan moet uitvoeren.

Week		Programma jaar 1	Activiteiten DS	Amenorroe
35	1	M1 Verloskunde in Vogelvlucht		
36	2		Introductie Doorlopende stage	
37	3		Contact leggen	
38	4			
39	5	M2 De vrouw en haar hormonen	Kennismaking	12 (8-16)
40	6		WG DS	13
41	7		Groepsvoorlichting "Zwanger zijn" ***	14
42	8			15
43		Herfstvakantie		16
44	9	M3 De bouw van moeder en kind	Consult 1/4 *	17 (13-21)
45	10			18
46	11		WG DS	19
47	12			20
48	13		SEO	21
49	14	M4 Gezonde groei van moeder en kind		22
50	15		WG DS	23
51	16		Interview 1/3 ** (min 2 interviews totaal)	24
52		Kerstvakantie		25
1				26
2	17	M4 Gezonde groei van moeder en kind	Consult 2/4 / tussenevaluatie	27 (23-31)
3	18	Toetsweek		28
4	19	M5 Kloppend Hart		29
5	20		WG DS	30
6	21		Consult 3/4/ Interview 2/3	31
7	22		Groepsvoorlichting "Baren"***	32 (28-36)
8	23		WG DS	33
9		Voorjaarsvakantie		34
10	24	VHR		35
11	25	Stage		36
12	26		Zwangerschapscursus	37
13	27	M6 Levensadem	Consult 4/4	38 (34-42)
14	28			39
15	29		Baring	40
16	30			41
17	31			Kraamperiode
18		Meivakantie		Kraamperiode
19	32	M7 VK in zorgsysteem	Kraambezoek / Interview 3/3 / Evaluatie	Kraamperiode
20	33		WG DS	Kraamperiode
21	34			Kraamperiode
22	35	Toetsweek	Logboek deadline****	Kraamperiode
23	36	Stage 1.2		
24	37			
25	38			
26	39		Zwangerschapsdagboek	
27	40			
28		Hertoetsen		
29		Uitloop		
30		Uitloop		
31		Uitloop		

Schema 1. Overzicht activiteiten Doorlopende Stage
* Dit is 1 van de vier consulten die je in totaal bijwoont.
** Dit is 1 van de drie interviews die je in totaal afneemt.
*** Eén van de twee groepsvoorlichtingen wordt bijgewoond.
**** Zie toetsrooster voor datum.

In de realiteit kan het tijdstip van de activiteiten afwijken, omdat het dus afhangt van hoever de zwangere is in haar zwangerschap. Pas daar je planning op aan.
In onderstaand rooster zie je de activiteiten van deze stage nog eens per module. De bijbehorende (binnenschoolse) onderwijsactiviteiten zijn vermeld.

WC DS	Werkcollege doorlopende stage
WG DS	Werkgroep doorlopende stage
STK	Stageterugkomdag
CGA	Cliëntgebonden activiteit
SP	Schriftelijk product

Code		**Module 1 Verloskunde in Vogelvlucht**	SBU voor	 tijdens	 na
WC DS	1.2	Introductie Doorlopende stage: Wat maakt een vrouw mee tijdens zwangerschap, baring en kraamperiode?	2	2	
CGA		Contact leggen met een zwangere		6	
					10

Code		**Module 2 De vrouw en haar hormonen**	SBU		
WG DS	2.3	Casuïstiek bespreken	2	2	2
CGA		Kennismaking		0,5	0,5
CGA		Groepsvoorlichting “Zwanger zijn” *		2,5	1
					10,5

		Module 3: De bouw van moeder en kind	SBU		
WG DS	3.3	Casuïstiek bespreken	2	2	2
CGA		Consult (1/4)		0,5	0,5
CGA		SEO	1	1	0,5
					9,5

		Module 4 Gezonde groei van moeder en kind	SBU		
WG DS	4.2	Casuïstiek bespreken	2	2	2
CGA		Consult 2/4		0,5	0,5
CGA		Interview voor 24e week zwangerschap (1/3)	1	1	1
CGA		Tussenevaluatie		0,5	
					10,5

		Module 5 Kloppend hart			
WG DS	5.2	Casuïstiek bespreken	2	2	2
CGA		Consult 3/4		0,5	0,5
CGA		Interview 2/3 uiterlijk 36e week zwangerschap	1	1	1
		Minimaal 2 interviews			10

		Verloskundig Redeneren en handelen 1.1			
		Reflectie	1		
		Stage 1.1			
		Groepsvoorlichting Baren*		2,5	1
					4,5

		Module 6 Levensadem			
WG DS	6.3	Casuïstiek bespreken	2	2	2
CGA		Consult (4/4)		0,5	0,5
CGA		Zwangerschapscursus	0,5	2	0,5
CGA		Baring bijwonen, indien toestemming		5	
					15

		Module 7 Verloskunde in het zorgsysteem			
WG DS	7.3	Casuistiek bespreken	2	2	2
CGA		Kraambezoek uiterlijk 6e week postpartum		0,5	0,5
CGA		Interview 3/3	1	1	1
CGA		Evaluatie		0,5	
					10,5

		Week Verloskundig redeneren en handelen 1.2			
SP		Logboek	3		
		Stage 1.2			
CGA		Zwangerschapsdagboek maken en overhandigen aan cliënte	7	0,5	
					9,5

Schema 2. Overzicht SBU
*Eén van de twee groepsvoorlichtingen wordt bijgewoond.

De totale studiebelasting van de doorlopende stage is 84 uur (3 EC). In iedere week van de modules is twee uur gereserveerd voor de doorlopende stage. Doordat de activiteiten niet gelijkmatig te plannen zijn, kom je in een aantal weken boven het aantal SBU van 42 uur uit, bij een aantal gelijk en bij een aantal eronder. In de 2 weken Verloskundig Redeneren en Handelen is de SBU minder dan 42 uur omdat hier 3,5 uur wordt gecompenseerd.

In de volgende hoofdstukken worden de toetsing en de te ondernemen activiteiten inhoudelijk uitgelegd.

Product doorlopende stage

Het product van de doorlopende stage is tweeledig:

1. Een logboek, waarin je de voor jou en de zwangere meest belangrijke activiteiten van de doorlopende stage en je eigen beleving daarbij documenteert. Je ontwikkelt een naslagwerk voor jezelf waarin het verloop van de zwangerschap, de baring en de kraamperiode beschreven staan. Je eigen ervaringen, gedachten en emoties staan hierin centraal, zodat je hierop kunt reflecteren in je PPO.

2. Een persoonlijk zwangerschapsdagboek voor de zwangere, waarin je de belangrijke momenten in het verloop van haar zwangerschap, baring en kraamperiode beschrijft, de activiteiten die jullie samen hebben ondernomen en de interviews die je hebt afgenomen. In dit dagboek staan de belevenissen van de zwangere centraal. Aangevuld met het zwangerschaps-, barings- en kraamperiodeverslag en naar eigen invulling (beeld-)materiaal etc. dat het nog persoonlijker maakt. Het zwangerschapsdagboek overhandig je de zwangere na afloop als dank.

Toetsing

De doorlopende stage heeft één toetsmoment. Op dit toetsmoment lever je het logboek in. Het wordt beoordeeld op drie criteria:

- De aanwezigheid bij de werkgroepen Doorlopende Stage is 100%, (vervangende opdracht in overleg met werkgroepbegeleider).
- De cliëntgebonden activiteiten zijn uitgevoerd
- De verslaglegging in het logboek is uitgevoerd

Daarnaast houd je je bij het schrijven van het logboek aan de volgende voorwaarden:

- Lettertype Arial 10
- Regelafstand 1,5
- Op de titelpagina vermeld je je naam en studentnummer, de datum van inleveren, de naam van je werkgroepbegeleider doorlopende stage en de naam van de beoordelaar.

Er geldt een aanwezigheidsplicht voor de binnenschoolse activiteiten en de cliëntgebonden activiteiten (zie schema 1). Je aanwezigheid toon je als volgt aan:

1. Vul bij de activiteiten in het logboek de datum in.
2. Laat bij de binnenschoolse activiteiten de docent een paraaf zetten
3. Laat bij de cliëntgebonden activiteiten in het oranje de cliënte een paraaf zetten.
4. Laat bij de cliëntgebonden activiteiten in het groen degene die bij de uitvoering aanwezig is de cliënte zelf of een ander (zie bij de activiteit) een paraaf zetten.

Toetsvorm		**EC**
Schriftelijk product (logboek)	Summatief	3

Inhoudelijke activiteiten per module

Module 1 Verloskunde in vogelvlucht	
Werkcollege Doorlopende stage	Al snel in het begin van module 1 krijg je een werkcollege met uitleg over de organisatie en inhoud van de stage. Lees ter voorbereiding de hele handleiding door, zodat je goed weet wat er van je verwacht wordt in de komende maanden. Noteer eventuele vragen.
Benaderen van zwangeren	Start na het college zo snel mogelijk met het benaderen van zwangeren in of via je eigen netwerk. Hanteer de volgende criteria en voorwaarden: 1. Het is een zwangere die onder begeleiding staat of gaat staan van een verloskundige. 2. Zij is in week 39 tussen de 8 en 16 weken zwanger. 3. Het is goed mogelijk om mondeling met elkaar te communiceren. Je moet kunnen uitleggen wat de stage inhoudt, zij kan dit begrijpen en kan goed aangeven wat haar wensen en grenzen zijn. 4. Zij is bereid om informatie met je te delen, nadat je haar hebt uitgelegd dat je haar privacy zult waarborgen. 5. Het is voor jou praktisch gezien en qua afstand mogelijk om haar en de verloskundepraktijk, waar zij onder controle is, te bezoeken. Het maakt niet uit of dit de eerste of een volgende keer is dat ze een kind verwacht. Als het uiterlijk week 40 niet is gelukt om een zwangere bereid te vinden mee te werken aan deze stage, neem je contact met je werkgroepbegeleider. Zie de paragraaf ‘Belangrijke informatie’.

In alle modules hierna is een Werkgroep Doorlopende Stage (WG DS) gepland. Hierin belicht je aan de hand van de opgedane ervaringen het perspectief van de cliënte in haar zwangerschap. Wat vindt zij van het proces van zwanger zijn (lichamelijk en psychisch) en de zorg die zij krijgt en wat ervaar je er zelf bij? Ook pas je de kennis die je opdoet in de modules toe op het verloop van de zwangerschap van de cliënten. Dit doe je aan de hand van de Methodiek Klinisch Redeneren, waarbij je cliëntperspectief en wetenschap integreert. De onderwerpen die in dit jaar in de werkgroepen aan bod komen, vind je in bijlage 1.

In het overzicht hierna vind je per module de beschrijving van de activiteiten die *naast* de Werkgroep Doorlopende Stage nog plaatsvinden.

Module 2 De vrouw en haar hormonen	
Kennismaking (tussen 8- 16 weken zwangerschap)	Start met het logboek als je een zwangere hebt gevonden die mee wil werken. Begin met een beschrijving aan de hand van het volgende: 1. Een beeld van de zwangere: a. Het hoeveelste kind verwacht zij? b. Hoe oud zijn de andere kinderen, als die er zijn? c. Hoe oud is zijzelf? d. Heeft ze een partner? e. Bij welke verloskundige praktijk is/gaat ze onder controle? f. Wat is voor haar de reden om mee te werken aan deze stage? g. Hoe kijkt ze tegen jouw aanwezigheid aan?

	h. Welke verwachtingen heeft ze van jou? 2. Jouw contact met de zwangere: a. Hoe heb je zwangeren benaderd en hoe vond je het om te doen? b. Beschrijf hoe je het eerste contact met je zwangere hebt ervaren. c. Komen haar verwachtingen overeen met jouw verwachtingen? Wat zijn de overeenkomsten en verschillen? d. Hoe hebben jullie de verwachtingen besproken en welke afspraken hebben jullie gemaakt? e. Hoe kijk je zelf naar deze stage en je rol daarin? Overleg met de zwangere wanneer je voor de 22e week van haar zwangerschap een keer mee mag naar het spreekuur van de verloskundige. Overleg hoe jullie contact onderhouden en hoe je afspraken maakt over het bijwonen van andere activiteiten. Overleg of je (beeld)materiaal mag verzamelen voor haar persoonlijke zwangerschapsdagboek. <u>Als de zwangere niet wil dat je meegaat naar bepaalde activiteiten, kijk dan direct in deze handleiding wat bij die onderdelen als alternatief wordt aangegeven.</u> Vermeld dat je niet bij de baring aanwezig hoeft te zijn. Je cliënte mag tot op het laatst toestemming geven of een eerdere toezegging intrekken.
Groepsvoorlichting Zwanger Zijn	Zwangeren worden op diverse manieren voorgelicht. Een voorbeeld hiervan is groepsvoorlichting. Deze kan gaan over bevallen (zie hiervoor de beschrijving in stage 1.1) of over zwanger zijn. In een groepsvoorlichting daarover, geven verloskundigen informatie over het verloop van de zwangerschap en alles wat erbij komt kijken. De voorlichting kan praktijkgebonden, maar ook –plaatselijk of regionaal zijn georganiseerd. In de Doorlopende Stage woon je één groepsvoorlichting bij. Je hebt dus een keuze tussen ‘Zwanger Zijn/zwangerschapsbijeenkomst’ of ‘Baren/bevallingsbijeenkomst’, afhankelijk van de keuze van de zwangere of het aanbod in de praktijk/regio. <u>Voorbereiding</u> • Ga na hoe de voorlichting in de praktijk van de zwangere of regio is georganiseerd ten aanzien van zwanger zijn (dus niet ten aanzien van de baring). Beschrijf of en hoe zwangeren geattendeerd worden op deze bijeenkomst. Is de bijeenkomst in de praktijk of praktijkoverstijgend georganiseerd? Overleg met de zwangere of jullie samen een bijeenkomst bezoeken. <u>Bezoek samen met de zwangere</u> • Geef aan hoeveel zwangeren en partners aanwezig zijn. • Beschrijf wat als doel van de bijeenkomst wordt gegeven en welke onderwerpen tijdens de bijeenkomst aan bod komen. Hoe wordt deze informatie overgedragen? • Hoe heeft zij deze avond ervaren? Wat heeft zij aan nieuwe informatie gehoord? Wat heeft zij gemist? <u>Gaat de zwangere liever zonder jou</u> • Bezoek de voorlichting dan alleen of met medestudent(en). Als er geen bijeenkomst wordt georganiseerd in de regio, dan kun je deze opdracht ook in stage 1 of 2 uitvoeren. • Geef aan hoeveel zwangeren en partners aanwezig zijn. • Beschrijf wat als doel van de bijeenkomst wordt gegeven en welke onderwerpen tijdens de bijeenkomst aan bod komen. Hoe wordt deze informatie overgedragen? • Vraag aan een zwangere, die de bijeenkomst heeft bijgewoond hoe zij deze avond heeft ervaren. Wat heeft zij aan nieuwe informatie gehoord? Wat heeft zij gemist? Vraag haar om een paraaf op je formulier.

	<u>Verslaglegging</u> Beschrijf bovengenoemde punten in je logboek. Voeg een eigen evaluatie toe: • Hoe vond je het om de groepsvoorlichting bij te wonen? • Zie je jezelf dit doen als verloskundige, waarom wel, waarom niet? • Welke informatie vond je relevant, welke niet? • . Deze reflectie kun je in het tweede jaar gebruiken, als je zelf (een deel van) een groepsvoorlichting verzorgt.

Module 3 Bouw van moeder en kind	
Consult (1/4) Tussen 12 en 18 weken zwangerschap	Dit is misschien de eerste keer dat je een verloskundige praktijk van binnen ziet. • Observeer welke verrichtingen er worden gedaan, leg de uitkomsten en conclusies vast. • Geef aan hoe en welke informatie wordt gegeven en hoe dit bij jou overkomt. • Bespreek achteraf met de zwangere hoe zij het consult ervaren heeft. • Beschrijf hoe je zelf het bijwonen van het consult hebt ervaren. • Leg dit alles vast in je logboek.
Structureel echoscopisch onderzoek (SEO) (indien van toepassing en toestemming) Rond de 20 weken zwangerschap	Hoewel je beelden van echo's in de module Bouw van moeder en kind te zien krijgt, is dit misschien de eerste keer dat je een echo-onderzoek echt bijwoont. Wees je ervan bewust dat het een spannend moment is: uit dit onderzoek komt informatie over de gezondheid van het kind. Het is begrijpelijk als je cliënte besluit dat je daar niet bij aanwezig mag zijn. <u>Voorbereiding</u> • Beschrijf het doel van een SEO. • Benoem welke punten worden bekeken bij dit onderzoek. • Beschrijf hoe je cliënte door de verloskundige is geïnformeerd over dit onderzoek. Wat vond zij daarvan en welke afweging is voorafgegaan aan het besluit om dit onderzoek wel of niet te ondergaan? <u>Als je de SEO mag bijwonen</u> • Welke informatie krijgt je cliënte voorafgaand en tijdens de SEO van de echoscopist? • Hoe reageert zij hierop? • Hoe ervaart zij het SEO? • Welke uitkomsten komen uit dit onderzoek en welke conclusie wordt hier door de echoscopist of verloskundige aan verbonden? • Welke conclusie trekt mevrouw zelf? <u>Als je de SEO niet mag bijwonen</u> • Vraag achteraf welke informatie je cliënte van de echoscopist heeft gekregen voorafgaand en tijdens het SEO. • Hoe heeft zij hierop gereageerd? • Hoe heeft zij het SEO ervaren? • Welke uitkomsten kwamen uit dit onderzoek en welke conclusie werd hier door de echoscopist of verloskundige aan verbonden? • Welke conclusie heeft mevrouw zelf getrokken? • Waaruit bestaan het vervolg en de nazorg? <u>Verslaglegging</u>

	• Beschrijf bovengenoemde punten in je logboek. • Evalueer: wat vind je van dit onderzoek en, indien van toepassing, hoe vond je het om er bij te zijn?

Module 4 Gezonde groei van moeder en kind	
Interview (1/3) voor de 24e week van de zwangerschap	Dit is het eerste interview (van drie) dat je afneemt bij de zwangere. Het doel van de interviews is inzicht te krijgen in de gedachten en beleving van de geïnterviewde, in dit geval de beleving van je cliënte wat betreft zwanger worden en de eerste helft van de zwangerschap. <u>Organisatie</u> • Plan het interview met de zwangere voor de 24e week van de zwangerschap. • Spreek met de zwangere af of je het interview telefonisch of face-to-face afneemt. • Vraag of je, naast het maken van aantekeningen, een geluidsopname mag maken. Hiermee kun je de antwoorden na het interview gedetailleerder uitschrijven. <u>Tijdsbesteding</u> Reken voor de voorbereiding van het interview een uur (opstellen van vragen), voor het afnemen van het interview 45- 60 minuten, en voor het uitwerken van het interview een uur. <u>Inhoud</u> Je kunt in het interview goed oefenen met het stellen van open vragen, doorvragen en actief luisteren. Zie voor tips: van Staveren, R. Patiëntgericht communiceren, gids voor de medische praktijk (2010). Bereid de open vragen voor aan de hand van thema's. Hieronder zie je welke thema's aan de orde moeten komen in het eerste interview. • De stamboom van de zwangere en haar eventuele partner. Andere belangrijke mensen in hun omgeving. • De activiteiten van de zwangere in een week (bijvoorbeeld zorg voor andere kinderen, werk, hobby's, sociale activiteiten/verplichtingen). • Was de zwangerschap gepland? Zo ja, welke voorbereidingen heeft de zwangere getroffen voor het zwanger worden (denk bijvoorbeeld aan informatie zoeken, foliumzuur innemen en leefstijl aanpassen)? • Als de zwangerschap was gepland: de beleving van de periode van kinderwens tot aan conceptie. • De beleving van de positieve zwangerschapstest. De beleving van de eventuele partner. Hoe en wanneer zijn naasten op de hoogte gesteld? De reactie van de omgeving en hoe de zwangere dat heeft beleefd. • De verwachtingen ten aanzien van zwanger zijn: hoe en welke beelden heeft je cliënte gevormd? Welke informatiebronnen gebruikt ze en welke ervaart ze als het meest waardevol? • De beleving van de zwangerschap tot nu toe, fysiek en psychisch. In hoeverre stemt het overeen met de verwachtingen? Hoe ervaart je cliënte eventuele verschillen tussen werkelijkheid en verwachting?

	• Keuzes ten aanzien van zwangerschap, baring en kraamperiode*:* welke keuzes heeft je cliënte gemaakt of is ze nog over aan het denken? Hoe is ze gekomen tot besluitvorming? Bijvoorbeeld over werk, (indien van toepassing) begeleiding zwangerschap, voorbereidingscursus, plaats bevalling, wijze van voeden kind, prenatale screening. • De verwachtingen ten aanzien van de baring en kraamperiode: welke beelden heeft je cliënte gevormd? • De verwachtingen over de veranderende rol*:* moeder en ouder(s) worden*.* Welke beelden heeft je cliënte ten aanzien van moeder-/ouderschap? Hoe heeft zij die gevormd? • Hoe heeft je cliënte het interview ervaren? Heeft zij feedback op je vragen of je wijze van vragen? Heeft zij aanvullingen/opmerkingen? <u>Verslaglegging</u> • Schrijf het interview (een samenvatting) uit in je logboek. • Voeg je evaluatie toe: hoe vond je het om het interview af te nemen? Wat vond je van de gegeven antwoorden? Komen ze overeen met de beelden die jij hebt over hoe vrouwen hun zwangerschap voorbereiden en beleven? In hoeverre kon je neutraal blijven? Wat kun je met deze informatie, kijkend naar je toekomstige verloskundige beroepsuitoefening?
Consult 2/4 Tussen 22 en 28 weken zwangerschap	• Observeer de verrichtingen die worden gedaan, leg de uitkomsten en conclusies vast. Als er afwijkende bevindingen zijn, hoe reageert de zwangere hier dan op? Wat is het beleid? Hoe gaat de verloskundige ermee om? Welke onderwerpen komen in deze periode van de zwangerschap aan de orde? Welke voorlichting wordt door de verloskundige zorgverlener gegeven en voor welke periode is de informatie relevant? Hoe ondersteunt zij de besluitvorming? • Bespreek met de zwangere hoe zij het consult ervaren heeft. • Beschrijf hoe je zelf het bijwonen van het consult hebt ervaren. • Leg dit vast in je logboek.
Tussenevaluatie	Evalueer met de zwangere hoe zij jouw aanwezigheid en je activiteiten tot nu toe ervaart. Vraag hier feedback over. Vind je dit spannend, vraag dan in de werkgroep of er even tijd gemaakt kan worden om voor te bereiden en te oefenen. Maak vervolgafspraken: kunnen jullie op dezelfde voet verder? Ga de activiteiten voor de komende periode na: kunnen deze gepland en uitgevoerd worden? Mag je bij alle activiteiten aanwezig zijn? <u>Als de zwangere niet wil dat je meegaat naar bepaalde activiteiten, kijk dan direct in deze handleiding wat bij die onderdelen als alternatief wordt aangegeven.</u> Vermeld indien nodig nogmaals dat je niet bij de baring aanwezig hoeft te zijn. Je cliënte mag tot op het laatst toestemming geven of een eerdere toezegging intrekken.

Module 5 Kloppende hart	
Consult 3/4 Tussen 28 en 36 weken zwangerschap	• Observeer welke verrichtingen er worden gedaan, leg de uitkomsten en conclusies vast. Als er afwijkende bevindingen zijn, hoe reageert de zwangere hier dan op? Wat is het beleid? Hoe gaat de verloskundige ermee om? Welke onderwerpen komen in deze periode van de zwangerschap aan de orde? Welke voorlichting wordt door de verloskundige zorgverlener gegeven en voor welke periode is de informatie relevant? Hoe ondersteunt zij de besluitvorming? • Bespreek met de zwangere hoe zij het consult ervaren heeft. • Beschrijf hoe je zelf het bijwonen van het consult hebt ervaren. • Leg dit vast in je logboek.
Interview voor de 36e week zwangerschap (2/3)	Dit is het tweede interview (van drie) dat je afneemt bij de zwangere. Het doel dit keer is inzicht te krijgen in de gedachten en beleving van je cliënte wat betreft de zwangerschap tot nu toe en hoe zij tegen de baring en haar rol als moeder daarna aankijkt. <u>Organisatie</u> Plan het interview met de zwangere voor de 36e week van haar zwangerschap. Spreek af of je het interview telefonisch of face-to-face afneemt. Vraag of je, naast het maken van aantekeningen, een geluidsopname mag maken. Hiermee kun je de antwoorden na het interview gedetailleerder uitschrijven. <u>Tijdsbesteding</u> Reken voor de voorbereiding van het interview een uur (opstellen van vragen), voor het afnemen van het interview 30 tot 45 minuten en het uitwerken een uur. <u>Inhoud</u> Je kunt in het interview goed oefenen met het stellen van open vragen, doorvragen en actief luisteren. Zie voor tips: van Staveren, R. Patiëntgericht communiceren, gids voor de medische praktijk (2010). Bereid de open vragen voor aan de hand van thema's. Hieronder zie je welke thema's aan de orde moeten komen in het tweede interview. • De beleving van de zwangerschap tot nu toe, fysiek en psychisch. Is er in de beleving iets veranderd ten opzichte van het eerste interview? De relatie met het kind in de buik. De beleving van de eventuele partner. De reacties uit de omgeving. Kont de werkelijkheid overeen met de verwachtingen? Hoe worden verschillen ervaren? • De veranderende rol: moeder/ouder(s) worden. Veranderende verhoudingen in de omgeving (bijvoorbeeld eigen ouders, schoonouders, zussen, vriendinnen), hoe wordt dit ervaren, hoe gaat je cliënte daarmee om? Voorbereiding van het ouder(s) worden (bijvoorbeeld informatie zoeken, aanpassen van sociale activiteiten, leefstijl, evt. werkomstandigheden). Welke keuzes heeft je cliënte gemaakt of denkt ze nog over? Hoe is ze gekomen tot besluitvorming? • Verwachtingen ten aanzien van de baring en kraamperiode: Welke beelden heeft je cliënte gevormd en hoe? Welke keuzes heeft ze gemaakt en eventueel vastgelegd in een geboorteplan? Hoe is zij tot besluitvorming gekomen? • Beleving van het interview. Feedback op je vragen of wijze van vragen. Aanvullingen/opmerkingen. <u>Verslaglegging</u> • Schrijf het interview (een samenvatting) uit in je logboek.

	• Voeg je evaluatie toe: hoe vond je het om het interview af te nemen? Wat vond je van de gegeven antwoorden: komen ze overeen met de beelden die jij hebt over hoe vrouwen hun zwangerschap voorbereiden en beleven? In hoeverre kon je neutraal blijven? Wat kun je met deze informatie, kijkend naar je toekomstige verloskundige beroepsuitoefening?

Week Verloskundig redeneren en handelen 1.1	
Reflectie	• In je portfolio verwerk je de betekenis van deze stage tot nu toe voor je keuze van het verloskundig beroep en voor de invulling hiervan. Bijvoorbeeld: Komen de verwachtingen overeen? Wat valt je op, waar word je enthousiast van, waar zie je tegenop?

Stage 1.1	
Groepsvoorlichting Baren	In de meeste praktijken of regio's wordt een groepsvoorlichting over het baren gegeven. Zwangeren en hun partners kunnen voorlichting hierover heel verschillend ervaren door de onderwerpen die aan bod komen maar ook door de manier waarop ze belicht worden. In de Doorlopende Stage woon je 1 groepsvoorlichting bij. Je hebt de keuze tussen Zwanger Zijn en Baren, afhankelijk van de keuze van de zwangere of het aanbod in de praktijk/regio. Zie voor informatie over groepsvoorlichting Zwanger Zijn module 2. <u>Voorbereiding</u> • Ga na hoe de voorlichting in de praktijk van de zwangere of regio is georganiseerd ten aanzien van de baring. Beschrijf of en hoe zwangeren geattendeerd worden op deze bijeenkomst. Is de bijeenkomst in de praktijk of praktijkoverstijgend georganiseerd? • Overleg met de zwangere of jullie samen een bijeenkomst bezoeken. <u>Bezoek samen met de zwangere</u> • Geef aan hoeveel zwangeren en partners aanwezig zijn. • Beschrijf wat als doel van de bijeenkomst wordt gegeven en welke onderwerpen tijdens de bijeenkomst aan bod komen. Hoe wordt deze informatie overgedragen? • Hoe heeft zij deze avond ervaren? Wat heeft zij aan nieuwe informatie gehoord? Wat heeft zij gemist? <u>Gaat de zwangere liever zonder jou</u> • Bezoek de voorlichting dan alleen of met medestudent(en). Als er geen bijeenkomst wordt georganiseerd in de regio, dan kun je deze opdracht ook in stage 1 of 2 uitvoeren. • Geef aan hoeveel zwangeren en partners aanwezig zijn. • Beschrijf wat als doel van de bijeenkomst wordt gegeven en welke onderwerpen tijdens de bijeenkomst aan bod komen. Hoe wordt deze informatie overgedragen? • Vraag aan een zwangere, die de bijeenkomst heeft bijgewoond hoe zij deze avond heeft ervaren. Wat heeft zij aan nieuwe informatie gehoord? Wat heeft zij gemist? Vraag haar om een paraaf op je formulier. <u>Verslaglegging</u>

	Beschrijf bovengenoemde punten (in hoofdlijnen) in je logboek. Voeg eigen reflectie toe: • Hoe vond je het om de groepsvoorlichting bij te wonen? • Zie je jezelf dit doen als verloskundige, waarom wel, waarom niet? • Welke informatie vond je relevant, welke niet? Deze reflectie kun je in het tweede jaar gebruiken, als je zelf (een deel van) een groepsvoorlichting verzorgt.
Stageterugkom-dagen binnenschools	Zie voor de opdrachten tijdens de stageterugkomdagen/eerste maandag na de stage de Handleiding Stage jaar 1: Het verloskundige perspectief.

Module 6 Levensadem	
Consult (4/4) Tussen 36 weken en 42 weken zwangerschap	• Observeer de verrichtingen die worden gedaan, leg de uitkomsten en conclusies vast. Als er afwijkende bevindingen zijn, hoe reageert de zwangere hier dan op? Wat is het beleid? Hoe gaat de verloskundige ermee om? Welke onderwerpen komen in deze periode van de zwangerschap aan de orde? Welke voorlichting wordt door de verloskundige zorgverlener gegeven en voor welke periode is de informatie relevant? Hoe ondersteunt zij de besluitvorming? • Bespreek met de zwangere hoe zij het consult ervaren heeft. • Beschrijf hoe je zelf het bijwonen van het consult hebt ervaren. • Leg dit vast in je logboek.
Zwangerschaps-cursus, indien van toepassing en met toestemming	Er worden diverse zwangerschapscursussen georganiseerd om zwangeren ervaringen te laten delen en voor te bereiden op de baring. <u>Voorbereiding</u> • Beschrijf het doel en globaal de inhoud van een zwangerschapscursus. • Beschrijf hoe de zwangere is geïnformeerd over de verschillende cursussen. • Wat vond zij daarvan en welke afweging is voorafgegaan aan het besluit om wel of niet deel te nemen? • Indien van toepassing, voor welke vorm heeft zij gekozen en waarom? • Overleg met de zwangere of je een bijeenkomst mag bijwonen. <u>Bezoek samen met de zwangere:</u> • Beschrijf welke informatie de zwangeren krijgen tijdens de bijeenkomst. Hoe reageert zij hierop? Hoe ervaart zij de bijeenkomst? <u>Als je niet mee mag:</u> • In de week Verloskundig redeneren en handelen 1 staat dit thema op het programma. Vraag een begeleider van een workshop om een handtekening. • Vraag achteraf aan de zwangere welke informatie zij heeft gekregen tijdens de bijeenkomst. Hoe heeft zij hierop gereageerd? Hoe heeft zij de bijeenkomst ervaren? <u>Verslaglegging</u> Beschrijf bovengenoemde punten in je logboek en geef een evaluatie: • Wat vind je van deze manier van voorbereiden op de baring? • Indien van toepassing, hoe vond je het om er bij te zijn?
Baring bijwonen, indien toestemming	Het is natuurlijk afwachten wanneer de baring gaat plaatsvinden, maar in de meeste gevallen is dit rond de 40^{e} week van de zwangerschap. <u>Als je de baring mag bijwonen</u> Maak goede afspraken:

	• Hoe ben je te bereiken? Hoe kom je en hoe lang is de reistijd naar de plaats van baring? • Wanneer mag je erbij zijn? Vlak voor de uitdrijving of ook tijdens de ontsluiting? • Hoe kan je cliënte vlak voor of tijdens de baring aangeven dat ze je aanwezigheid toch niet prettig vindt? • Hoe communiceer je zelf als je moeite hebt met je eigen aanwezigheid? • Hoe communiceer je met de begeleidende verloskundige? Het is niet de bedoeling dat je verloskundige verrichtingen doet. • Wat te doen als er een complicatie optreedt en er verplaatsing naar het ziekenhuis en/of verwijzing naar de gynaecoloog plaatsvindt? Mag je er van je cliënte en de zorgverlener(s) bij blijven? Hoe is dat voor jezelf? Is er een mogelijkheid om vragen te stellen aan de zorgverlener achteraf, als je bepaalde acties niet begrijpt? <u>Als je de baring niet kan/mag bijwonen</u> Verzamel de gegevens achteraf. In de kraamperiode kan de vrouw je vertellen hoe de bevalling is gegaan en verzamel je gegevens van het baringsverslag van de verloskundige zorgverlener(s). <u>Inhoud</u> • Maak na afloop een feitelijk verslag van de baring aan de hand van de gegevens in het dossier. De beleving van je cliënte komt zeker in het derde interview aan de orde. • Geef een reflectie op dit verslag: wat vind je van het feitelijke verloop van de baring (duur ontsluiting, uitdrijving, houdingen, conditie kind, eerste uur post partum). Welke onderzoeken zijn gedaan, welke conclusies zijn getrokken door de verloskundige zorgverlener, welke beslissingen zijn genomen in het proces? Als je erbij was, is dit dan in samenspraak met de vrouw en haar partner gebeurd? Zo niet, was daar een reden voor? <u>Verslaglegging</u> • Beschrijf bovenstaande in je logboek. • Voeg een evaluatie toe: o Als je erbij was, reflecteer dan op hoe je de baring hebt ervaren. Sluit het aan bij je verwachtingen? o Hoe heb je je eigen aanwezigheid ervaren? Voelde je je de hele tijd op je gemak? Zo niet: waar kwam dit door? hoe ben je daarmee omgegaan? o Geef aan welke rol(len) de verloskundige volgens jou tijdens de baring heeft vervuld/zou moeten vervullen. Zie je jezelf dit doen?

Module 7 Verloskunde in het zorgsysteem	
Kraambezoek Uiterlijk tot 6 weken na de bevalling	Het kind is geboren, hopelijk is de baring goed verlopen en kan iedereen genieten van dit nieuwe mensje. Een bijzondere periode breekt aan, de zwangere is moeder, samen met haar partner ouder van één of nu meerdere kinderen. Zij gaat herstellen van zwangerschap en baring. Zowel lichamelijk als psychisch vinden nogal wat veranderingen plaats. <u>Organisatie</u> • Combineer als de vrouw dit wil het bezoek met interview 3 (zie verder) en de evaluatie of plan dit apart.

	• Vraag je cliënte wanneer je tijdens de kraamperiode mag langskomen.
	• Bereid je voor op dit bezoek door te bedenken wat het doel is van een kraamvisite door een verloskundige:
	  ○ Welke aspecten zijn van belang?
	  ○ Welke informatie heeft de vrouw al gehad over de kraamperiode en hoe?
	
	<u>Inhoud</u>
	Informeer tijdens je bezoek naar de gezondheid van moeder en kind.
	• Hoe verloopt het herstel?
	• Welke veranderingen ondergaat je cliënte psychisch en lichamelijk?
	• Wat vindt zij van de gezondheid van de baby?
	• Hoe ervaart zij de professionele zorg, waaronder de kraamzorg?
	• Welke informatie heeft zij ontvangen over deze periode en wat vindt ze hiervan?
	
	<u>Verslaglegging</u>
	• Beschrijf bovenstaande in je logboek.
	• Voeg een evaluatie toe:
	  ○ Hoe heb je dit bezoek ervaren?
	  ○ Geef aan welke rol(len) de verloskundige volgens jou tijdens de kraamperiode vervult.

Interview voor einde kraamperiode (3/3) Uiterlijk tot 6 weken na de bevalling	Dit is het laatste interview dat je afneemt bij je cliënte. Het doel dit keer is inzicht te krijgen in hoe zij de baring heeft ervaren, de beleving van de kraamperiode en van haar rol als moeder. <u>Organisatie</u> Plan het interview. Advies is om dit te combineren met het bezoek dat je brengt. Vraag of je, naast het maken van aantekeningen, een geluidsopname mag maken, hiermee kun je de antwoorden na het interview gedetailleerder uitschrijven. <u>Tijdsbesteding</u> Reken voor de voorbereiding van het interview een uur (opstellen van vragen), voor het afnemen van het interview 30 tot 45 minuten en voor het uitwerken van het interview een uur. <u>Inhoud</u> Je kunt in het interview goed oefenen met het stellen van open vragen, doorvragen en actief luisteren. Zie voor tips: van Staveren, R. Patiëntgericht communiceren, gids voor de medische praktijk (2010). Bereid de open vragen voor aan de hand van thema's. Hieronder zie je welke thema's aan de orde moeten komen in het derde interview. • De komst van het kind*:* Welke naam hebben de ouders hun kind gegeven, zit hier een verhaal achter? Hoe ervaren zij de aanwezigheid van het kind, welke emoties maakt het los? Welke keuzes maken de ze ten aanzien van borst-/flesvoeding, de aanwezigheid van het kind in de (ouderlijke) slaapkamer, aanpassing van het leefpatroon, bezoek? Hoe nemen zij besluiten hierin? • Hoe heeft je cliënte de baring ervaren? Kwam de werkelijkheid overeen met de verwachtingen? Hoe gaat zij met eventuele verschillen om? Hoe heeft ze de aanwezigheid van de eventuele partner en andere aanwezigen ervaren? Als je erbij was: hoe heeft ze jouw aanwezigheid ervaren? Hoe heeft ze de zorg van de verloskundige zorgverleners ervaren? Hoe kijkt ze terug op de voorbereiding van de baring?

	• Kraamperiode: de beleving tot nu toe, fysiek en psychisch. Hoe verloopt het herstel? Komt dit overeen met de verwachtingen? Hoe worden verschillen daarin ervaren? • De veranderende rol: moeder/ouder(s) worden: hoe ervaart je cliënte veranderingen in de verhoudingen in de sociale omgeving (bijvoorbeeld met eigen ouders, schoonouders, zussen en vriendinnen) en hoe gaat ze hiermee om? • Verwachtingen ten aanzien van toekomst: welke beelden heeft je cliënte gevormd en hoe? • Het interview: hoe heeft je cliënte dit ervaren? Heeft zij feedback op je vragen of wijze van vragen? Aanvullingen/opmerkingen? <u>Verslaglegging</u> • Schrijf het interview (samenvatting) uit in je logboek. • Voeg een evaluatie toe: o Hoe vond je het om het interview af te nemen? o Wat vond je van de gegeven antwoorden: komen ze overeen met de beelden die jij hebt over hoe vrouwen de baring en hun moederschap beleven? o Wat kun je met deze informatie, kijkend naar je toekomstige verloskundige beroepsuitoefening?
Evaluatie	• Evalueer met je cliënte hoe zij jouw aanwezigheid en je activiteiten heeft ervaren. • Vraag hier feedback over. • Geef aan hoe jij zelf het hele proces hebt ervaren, welke indrukken bij jou achter blijven.

Toetsweek 1.2	
Logboek inleveren	• Lever je logboek in, met up-to-date verslaglegging. • Schrijf een overstijgende evaluatie van maximaal 1 A4 naar aanleiding van wat je hebt meegemaakt: o hoe heb je het contact met je cliënte ervaren? o hoe heb je het bijwonen van de activiteiten ervaren? o wat vind je van de wijze waarop je cliënte haar zwangerschap, baring en kraamperiode heeft beleefd? o wat vind je van het contact dat zij heeft met haar zorgverlener(s) en van de zorg die zij hebben verleend? • Verwerk in je portfolio de betekenis van deze stage tot nu toe voor je eigen keuze van het verloskundig beroep en voor de invulling hiervan. Bijvoorbeeld: Komen de verwachtingen overeen? Waar kijk je naar uit, waar word je enthousiast van, waar zie je tegenop? Deadline voor inlevering van het logboek*. Het logboek zal worden beoordeeld (voldaan paraaf) door je WG begeleider van het semesterteam.

* Zie toetsrooster voor datum

Stage 1.2	
Stageterugkom-dagen	Zie voor bijbehorende opdrachten de Handleiding stage jaar 1: Het verloskundige perspectief.
Overhandigen zwangerschapsdag boek aan je cliënte	Na de zwangerschap, baring en kraamperiode is het tijd om af te sluiten en afscheid te nemen. Voor jullie beiden is het goed dit vorm te geven met een tastbare herinnering. Jij hebt als naslagwerk je eigen logboek, voor haar maak je een persoonlijk zwangerschapsdagboek. In dit dagboek staan de belevenissen van de vrouw centraal. Als je logboek met een paraaf is afgetekend, kun je hiermee aan de slag. Verwerk je verslag, zonder je persoonlijke reflecties, eventueel samen met het verzamelde (beeld)materiaal in een digitaal album (zie de regeling daarvoor in bijlage 3). Dit kan achteraf in zijn geheel of tijdens deze stage iedere keer een stukje.

Bijlage 1

De DS bijeenkomsten kunnen worden ingevuld door één uur delen van ervaringen/omgaan met cliente en betekenis voor de student en als toekomstig verloskundige gevolgd door één uur Klinisch redeneren (of onderdelen daarvan) aan de hand van ingebrachte casuistiek.

Keuze onderwerpen voor de werkgroepen DS bijeenkomsten in Semester 1

1. Zwangerschapsverschijnselen in het eerste trimester en adviezen omgeving en zorgverlener
2. Keuzes in de zwangerschap: plaats partus, voeding, screening. (zie vragen interview 1)
3. Mijlpalen in de groei van embryo, groei van foetus (lengte en gewicht) en mijlpalen (bijv. voelen bewegen, slikbewegingen, gehoor, etc))
4. De indicaties van het niet- specialistische echoscopisch onderzoek en meerwaarde daarvan
5. Invloed van leefstijl op conceptie en de zwangerschap,
6. BMI en voedingsadviezen bij obesitas
7. Wettelijke regelingen rond (aanstaand) ouderschap.

Keuze onderwerpen voor de werkgroepen DS bijeenkomsten in Semester 2

8. Hb, anemie en adviezen omgeving en zorgverlener
9. RR, Hypertensie en adviezen omgeving en zorgverlener
10. Voorbereiden op de baring, vragen en adviezen omgeving en zorgverlener (zie vragen interview 2)
11. Pijnbeleving (zelf), Pijnmanagement tijdens de baring (soorten en effectiviteit), rol verloskundige tijdens de verschillende fasen in de ontsluiting, niet- medicamenteuze pijnbehandeling.
12. Zorgtraject zwangere: betrokken zorgverleners/instellingen en hun taak, rol en verantwoordelijkheid in het traject. Afspraken over aanspreekpunt en overdracht informatie (eenduidig)

Bijlage 2:

Aftekenlijst voor bijwonen activiteit Doorlopende Stage (voor student)

Code		**Module 1 Verloskunde in Vogelvlucht**	datum	Paraaf Client/docent
WC DS	1.2	Wat maakt een vrouw mee tijdens zwangerschap, baring en kraambed?		
CGA		Contact leggen met een zwangere		
Code		**Module 2 De vrouw en haar hormonen**	datum	Paraaf Client/docent
WG DS	2.3	Bespreken casuistiek		
CGA		Kennismaking		
CGA		Groepsvoorlichting over zwanger zijn		
		Module 3: Bouw van moeder en Kind	datum	Paraaf Client/docent
WG DS	3.3	Bespreken casuistiek		
CGA		Consult (1/4)		
CGA		SEO		
		Module 4 Gezonde groei van moeder en kind	datum	Paraaf Client/docent
WG DS	4.2	Bespreken casuïstiek		
CGA		Interview voor 24e week zwangerschap (1/3)		
CGA		Consult (2/4)		
CGA		Tussenevaluatie		
		Module 5 Kloppend hart	datum	Paraaf Client/docent
WG DS	5.2	Bespreken casuïstiek		
CGA		Consult (3/4)		
CGA		Interview uiterlijk 36e zwangerschapsweek (2/3)		
		Stage 1.1	datum	Paraaf Client/docent
		Groepsvoorlichting over baren		
		Module 6 Levensadem	datum	Paraaf Client/docent
WG DS	6.3	Bespreken casuïstiek		
CGA		Consult (4/4)		
CGA		Zwangerschapscursus		
CGA		Baring bijwonen		
		Module 7 Verloskunde in het zorgsysteem	datum	Paraaf Client/docent
WG DS	7.3	Casuistiek		
CGA		Kraambezoek uiterlijk 6e week pp		
CGA		Interview voor einde kraamperiode (3/3)		
CGA		Evaluatie		

Bijlage 3:

BEOORDELINGSFORMULIER DOORLOPENDE STAGE (voor docent)

De aanwezigheid bij de werkgroepen Doorlopende Stage is 100%
(paraaf docent aanwezig). Bij afwezigheid van een bijeenkomst werkt de student een vervangende opdracht uit in overleg met de werkgroepbegeleider.

WERKGROEP			AANWEZIG
Module 1 Verloskunde in Vogelvlucht			
WC DS	1.2	Wat maakt een vrouw mee tijdens zwangerschap, baring en kraambed?	ja/nee
Module 2 De vrouw en haar hormonen			
WG DS	2.3	Bespreken casuïstiek	ja/nee
Module 3: Bouw van moeder en Kind			
WG DS	3.3	Bespreken casuïstiek	ja/nee
Module 4 Gezonde groei van moeder en kind			
WG DS	4.2	Bespreken casuïstiek	ja/nee
Module 5 Kloppend hart			
WG DS	5.2	Bespreken casuïstiek	ja/nee
Module 6 Levensadem			
WG DS	6.3	Bespreken casuïstiek	ja/nee
Module 7 Verloskunde in het zorgsysteem			
WG DS	7.3	Bespreken casuïstiek	ja/nee

De cliëntgebonden activiteiten zijn uitgevoerd (paraaf aanwezig), minimaal 2 van de 3 beschreven interviews zijn uitgevoerd.

Activiteit verplicht met client
Activiteit verplicht met client/ anders

De verslaglegging in het logboek is met voldaan paraaf ondertekend

	Paraaf aanwezig	**Verslag in logboek aanwezig**
Module 1 Verloskunde in Vogelvlucht		
Contact leggen met een zwangere	ja/nee	ja/nee
Module 2 De vrouw en haar hormonen		
Kennismaking	ja/nee	ja/nee
Groepsvoorlichting ”Zwanger zijn”	ja/nee/anders/ nvt	ja/nee/nvt
Module 3: Bouw van moeder en Kind		
Consult (1/4)	ja/nee	ja/nee
SEO	ja/nee/anders	ja/nee
Module 4 Gezonde groei van moeder en kind		
Interview voor 24e week zwangerschap (1/3)	ja/nee	ja/nee
Consult (2/4)	Ja/nee	Ja/nee
Tussenevaluatie	ja/nee	ja/nee
Module 5: Kloppend hart		
Consult 3/4	ja/nee	ja/nee
Interview uiterlijk 36e week zwangerschap (2/3)	ja/nee	ja/nee

Stage 1.1		
Groepsvoorlichting over baren	Ja/ nee/ anders/nvt	Ja/nee/nvt
Module 6 Levensadem		
Consult (4/4)	ja/nee	ja/nee
Zwangerschapscursus	ja/nee/anders	ja/nee
Baring bijwonen	ja/nee/anders	ja/nee
Module 7 Verloskunde in het zorgsysteem		
Kraambezoek (uiterlijk 6e week post partum)	ja/nee	ja/nee
Interview voor einde kraamperiode (3/3)	ja/nee	ja/nee
Evaluatie	ja/nee	ja/nee

Cesuur: Voldoende = bij alle onderdelen ja of anders

CONCLUSIE: VOLDOENDE/ NIET VOLDOENDE

Bijlage 3

Voor het maken van het zwangerschapsdagboek is er de volgende mogelijkheid:
Je mag voor het dagboek een digitaal album van de HEMA gebruiken, namelijk het vierkante fotoboek (21x21), 24 blz. omslag linnen in diverse kleuren. Zie de link:
fotoalbum M (21x21) - fotoalbum.hema.nl

De kosten hiervoor rondom 20,00 euro, met tegen meerprijs een titel op de omslag à 4 euro, mag je declareren bij AVAG. Dit doe je door gebruik te maken van het Algemeen declaratieformulier Studenten (zie Blackboard onder Praktische informatie) met daarbij gevoegd de bon van de HEMA. Het declaratieformulier en de bon lever je in bij het secretariaat van de propedeuse.